
MEMO

ONDERWERP: : Vormvrije m.e.r.-beoordeling Doornsteeg fase 2
DATUM : 15 mei 2018
VAN : Wim Bomhof

Inleiding

De wettelijke eisen ten aanzien van het doorlopen van een m.e.r.-procedure zijn vastgelegd in de Wet Milieubeheer en in het Besluit m.e.r. In de Wet milieubeheer en in het Besluit m.e.r. is onderscheid gemaakt in activiteiten die m.e.r.-plichtig zijn (de zogenaamde bijlage C-activiteiten) en activiteiten die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (de zogenaamde bijlage D-activiteiten).

De realisatie van woningen betreft een activiteit die genoemd staat in onderdeel D van het Besluit-m.e.r.: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen' (categorie D12). Conform het Besluit-m.e.r. is de activiteit m.e.r.-beoordelingsplichtig, indien de activiteit betrekking heeft op de volgende gevallen:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

De voorgenomen activiteit omvat geen activiteiten die groter zijn dan voornoemde drempelwaarden. Doornsteeg omvat de ontwikkeling en realisering van circa 1.200 woningen. Dit aantal blijft ver onder de drempelwaarde van 2.000 woningen of meer. Met een oppervlakte van 59 hectare blijft de omvang van het totale plangebied ook ruim onder de drempelwaarde van 100 hectare of meer. Daarmee valt de voorgenomen activiteit onder de genoemde drempelwaarde voor een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Wel geldt de verplichting tot een vormvrije-m.e.r.-beoordeling: voor alle activiteiten die genoemd staan in onderdeel D moet een beoordeling plaatsvinden om na te gaan of er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is gekoppeld aan de wettelijke vereisten uit bijlage II van de Europese richtlijn m.e.r., waarbij kort ingegaan dient te worden in:

1. De plaats van de activiteit.
2. De kenmerken van de activiteit.
3. De kenmerken van het potentiële effect.

Voorts is er een onderzoek uitgevoerd naar de stikstofdepositie (zie bijlage 10 en 11 bij de toelichting van het Bestemmingsplan Doornsteeg fase 2) als gevolg van de ontwikkeling en realisering van het stedenbouwkundig plan voor fase 2, waarbij ook gekeken is naar fase 3. Dit onderzoek is uitgevoerd om vast te stellen of er sprake is van een negatief significant effect op de

nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Uit deze berekening volgt dat de bijdrage aan stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden lager is dan 0,05 mol/ha/jaar. Gezien dit gegeven kan derhalve worden uitgesloten worden dat het plan leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied en betreffende de instandhoudingsdoelen in gevaar komen.

Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling geen m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten mogelijk maakt. Ten behoeve van het plan hoeft dan ook geen m.e.r.-(beoordelings)procedure te worden doorlopen.

Wel is de vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van de informatie uit het bestemmingsplan en de onderliggende onderzoeken.

De (nieuwe) vormvrije m.e.r.-beoordeling (aanmeldnotitie)

De (nieuwe) vormvrije m.e.r.-beoordelingsprocedure (artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit m.e.r.) vereist dat voor elke aanvraag waarbij een vormvrije m.e.r.-beoordeling aan de orde is, door initiatiefnemer een aanmeldingsnotitie moet worden opgesteld.

Een aanmeldnotitie moet alleen worden opgesteld, indien een particulier of een ondernemer de initiatiefnemer is van de voorgenomen activiteit. In het geval van de ontwikkeling van Doornsteeg is de gemeente met de planvorming (voorgenomen activiteit) gestart. Zo is reeds in de Structuurvisie Nijkerk/ Hoevelaken 2010-2030, vastgesteld op 30 juni 2011, Doornsteeg aangewezen als een gebied waar een nieuwbouwwijk kan komen. In vervolg hierop is een Globaal Masterplan Doornsteeg Nijkerk opgesteld en op 26 augustus 2014 door de gemeenteraad vastgesteld.

Concrete beoordeling vormvrije m.e.r.

De beoordeling is uitgevoerd aan de hand van de volgende gegevens:

1. de kenmerken van het project;
2. de plaats van het project;
3. de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit.

De kenmerken van het project

Het woningbouwplan voorziet in de ontwikkeling en realisatie van circa 1.200 woningen op een terrein van 59 hectare. Fase 2 omvat circa 330 woningen op een oppervlakte van 23,3 hectare. Het betreft een uitbreidingsplan van een bestaand stedelijk gebied. Het huidige gebruik is hoofdzakelijk agrarisch.

Aan de basis van het plan ligt het Masterplan Doornsteeg Nijkerk (24 augustus 2014). Het masterplan bevat een duidelijke missie en ambitie. Aangegeven is dat de gemeente Nijkerk een onderscheidend woonlandschap wil ontwikkelen: “Het is de ambitie om het groen onderdeel te laten zijn van de wijk, en niet het groen naar de zijkanten van de plangrens te duwen. Het groen ligt centraal in de wijk zodat zoveel mogelijk bewoners er op uit kijken en een directe relatie hebben met het groen. Deze recreatieve groenzone ‘De Beektuin’ vormt als ware het hart, de ontmoetingsplek, van Doornsteeg.

Het woningbouwplan dient tevens duurzaam ontwikkeld en gerealiseerd te worden. Afspraken over duurzame ontwikkeling zijn vastgelegd in de overeenkomst met ontwikkelaars, waarbij onder andere is uitgegaan van bouwen volgens BENG, dat wil zeggen ‘bijna energie neutrale gebouwen’, te bouwen.

In een uitgebreide afzonderlijke paragraaf in de toelichting bij het bestemmingsplan is nader ingegaan op alle duurzaamheidsaspecten waarmee in het plan rekening is gehouden (energie, waterverbruik en verwerking, afval, klimaatadaptatie enzovoort).

Het woningbouwplan heeft, gelet op voorgaande beschrijving, geen kenmerken die een potentieel risico op grote milieueffecten met zich meebrengt. De kenmerken van het project rechtvaardigden zodoende geen m.e.r.-(beoordelings)procedure.

De plaats van het project

Bij de plaats van het project gaat het met name om de mate van kwetsbaarheid van het gebied waarin het project plaatsvindt. Hierbij wordt conform de EU richtlijn in overweging genomen wat het bestaande grondgebruik is en hoe het is gesteld met het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied en het opnamevermogen van het natuurlijke milieu.

Het plangebied ligt ingekapseld in bestaand stedelijk gebied (noord-, oost- en zuidzijde) en de snelweg A28. De snelweg is afgeschermd met een geluidswal. Door deze ingekapselde ligging hebben de ontwikkelingen in het plangebied weinig of geen effecten op het natuurlijk milieu.

Het grootste deel van het plangebied is momenteel nog in agrarisch gebruik. De huidige bestemming van het gebied is Agrarisch met waarden - Landschappelijke waarden. Deze waarden hangen samen met de landschapskenmerken die er voor een deel nog herkenbaar aanwezig zijn. Aan de noordzijde van het plangebied gaat het om een beperkt aantal kenmerken van het polderlandschap. Aan de zuidzijde om de kenmerken van een veenontginningslandschap. In het onderzoek naar het behoud van de cultuurhistorische waarden is aangegeven dat in de planontwikkeling rekening wordt gehouden met de historische landschappelijke structuur van het gebied. Daarbij is aandacht besteed aan de bestaande perceelsstructuur, de infrastructuur, de waterlopen, de bebouwing en de wijze waarop er me in het woningbouwplan wordt omgegaan. Beide landschapstypen kenmerken zich door hun openheid. Deze openheid is nog in het landschap herkenbaar, maar zal door de verdichting met woningen, wegen en overige voorzieningen verdwijnen, uitgezonderd in de beekzone waar de oorspronkelijke openheid voor een deel in stand blijft.

De gronden zijn voornamelijk in gebruik als grasland en voor een deel als maisland voor agrarische doeleinden. Centraal in het gebied ligt de Dammersbeek, een primaire watergang. De huidige functie van de beek blijft in het nieuwe plan ongewijzigd en wordt verder versterkt door de aanliggende gronden van de beek tevens te benutten voor waterbergingsdoeleinden. Deze nieuwe functie wordt gecombineerd met de functie groen- en recreatieve doeleinden. Deze recreatieve groenzone ‘De Beektuin’ dient het hart, de ontmoetingsplek, van Doornsteeg te vormen. Het landschap wordt daarmee het verbindende element in het ontwikkelingsplan voor heel Doornsteeg.

Aan de noord-, oost- en zuidzijde van het plangebied staan woningen. Met deze bestaande woningen aan de Doornsteeg en Holkerweg wordt rekening gehouden. Deze woningen worden in het plangebied ingepast. Voor zover deze woningen geen deel gaan uitmaken van het plangebied wordt in het verkavelingsplan rekening gehouden met de bestaande woningen.

Het woningbouwplan heeft, gelet op voorgaande beschrijving, geen nadelige effecten op het natuurlijk milieu in de gebieden om het plangebied heen. De voornamelijk oorspronkelijke agrarische functie van het landschap verdwijnt. Een uitzondering hierop geldt het centrale deel van het plangebied waar met een beekzone de bestaande functies en waarden van het plangebied bestendig worden.

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat het project plaatsvindt in een stedelijke omgeving op ruime afstand van gevoelige gebieden. De plaats van het project rechtvaardigt geen m.e.r.-(beoordelings)procedure.

De kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit

De beschrijving van de potentiële effecten is gebaseerd op de uitkomsten uit het onderzoek, zoals dat in de voorbereiding op het bestemmingsplan is uitgevoerd. Deze onderzoeken zijn als afzonderlijke bijlage opgenomen in het bestemmingsplan.

(Milieu)effect	Beschrijving potentieel effect	Uitkomst
Cultuurhistorie	De toelichting bevat een beschrijving van de gevolgen van het project voor de historische landschappelijke structuur van het gebied. Daarbij is aandacht besteed aan de bestaande perceelsstructuur, de infrastructuur, de waterlopen, de bebouwing en de wijze waarop er mee in het woningbouwplan wordt omgegaan. De uitkomst van het onderzoek is dat het woningbouwproject voor grote veranderingen in het landschap zorgt. Daarbij wordt wel gebruik gemaakt van bestaande oude kwaliteiten en elementen uit het landschap om een verbinding met het verleden te leggen en de wijk een zichtbare historische gelaagdheid mee te geven. Dit geschiedt onder andere door middel van handhaving van twee cultuurhistorische elementen als belangrijke ruimtelijke dragers van de nieuwe wijk: de Doornsteeg en de Dammersbeek.	Het project heeft effecten op de cultuurhistorie van het gebied. Door gebruik te maken van bestaande structuren en in te zetten op een dorpskarakter blijven de effecten binnen aanvaardbare gevolgen voor de omgeving.
Bodem	Er is voor het hele plangebied Doornsteeg historisch bodemonderzoek uitgevoerd volgens NEN 5725 Bodem - Landbodemonderzoek - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek. Voorts is er verkennend bodemonderzoek uitgevoerd conform NEN 5740 en een onderzoek naar asbest in de bodem NEN 5707. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er voor het aspect bodem geen belemmeringen zijn voor de ontwikkeling van het plangebied Doornsteeg fase 2.	Het project heeft geen effecten op het aspect bodem.

Archeologie	Op basis van een archeologische en cultuurhistorische verkenning gold voor het plangebied een kleine kans op archeologische resten uit de steentijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Om meer licht te werpen op de bodemomstandigheden en de daaraan gerelateerde ontginningsgeschiedenis, is een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Het onderzoek richtte zich vooral op de ontwikkeling van de Dammersbeek en mogelijk aanwezige oude beeklopen. Verspreid over het plangebied zijn 120 verkennende boringen uitgevoerd. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat er geen aanwijzingen zijn voor eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen in het plangebied. De lage archeologische verwachting blijft gehandhaafd. Nader archeologisch onderzoek bleek niet noodzakelijk. Het terrein is vrijgegeven worden voor wat betreft archeologie. Een beschermende regeling in het bestemmingsplan kan derhalve achterwege blijven.	Het projecten heeft geen effecten op het aspect archeologie.
Water	Over het aspect 'water' is niet overleg gevoerd met Waterschap Vallei & Eem, maar voor het plangebied is een afzonderlijk waterstructuurplan opgesteld. In dit onderzoek zijn alle effecten voor dit aspect berekend en beoordeeld. Het plan is aan deze uitkomsten aangepast, zodanig dat er geen nadelige effecten op dit aspect te verwachten zijn.	Het projecten heeft geen nadelige effecten op het aspect water.
Ecologie	Voor het aspect 'ecologie' is heeft een uitgebreide natuurtoets plaatsgevonden. Dit onderzoek is noodzakelijk om inzicht te hebben in de effecten van het woningbouwplan op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden in de invloedsfeer van het plangebied. In het plangebied komen geen beschermde gebieden (NNN of Natura 2000-gebieden) voor. Evenmin blijkt dat het plan gevolgen heeft voor deze gebieden in de invloedsfeer van het plangebied. Er is daarom zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN en de Natura 2000-gebieden dan ook geen sprake. (Significant) negatieve effecten zijn uitgesloten. Het onderzoek toont tevens aan dat het plangebied geen waardevol habitat voor beschermde diersoorten vormt. Er worden dus geen potentiële vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten geschaad.	Het projecten heeft geen nadelige effecten op het aspect ecologie.
Geluid	Voor het plangebied is akoestisch onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek tonen aan dat de Wet geluidhinder zich niet verzet tegen de ontwikkeling van Doornsteeg fase 2, dat wil zeggen de bouw van de woningen en een school. In het kader van de uitwerking(en) van het plangebied is wel een besluit hogere grenswaarde benodigd.	Het projecten heeft geen effecten op het aspect geluid.
Geur	Ten behoeve van het bestemmingsplan voor Doornsteeg fase 1 is reeds een geurbeoordeling uitgevoerd waaruit bleek dat er voor de ontwikkeling en realisering van de gehele woonwijk sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.	Het projecten heeft geen effecten op het aspect geur.

Ontsluiting en parkeren	Ten behoeve van de realisering van plandeel 2 is het onderzoek uit juli 2014 geactualiseerd op de mogelijke verkeerskundige effecten van de realisering van de woonwijk. De bevindingen zijn weergegeven in een afzonderlijke 'Verkeersstudie Doornsteeg Nijkerk', d.d. 14 mei 2018. Uit het geactualiseerde onderzoek komt naar voren dat de realisatie van de wijk Doornsteeg in het westelijke deel van de kern Nijkerk gevolgen heeft voor de omliggende wegen. Alle wegen kunnen deze extra verkeersbewegingen verwerken, maar de druk op de Ambachtsstraat wordt wel steeds groter. Hierbij dient wel opmerkt te worden dat de aanpassing van de A28 (knooppunt Hoevelaken) naar verwachting tot gevolg zal hebben dat de druk op de hoofdwegen door Nijkerk, als gevolg van het verdwijnen van sluipverkeer dat de A28 mijdt, zal afnemen. Het is de verwachting dat hierdoor ook de intensiteit op de Ambachtsstraat zal afnemen.	Het projecten heeft geen effecten op het aspect ontsluiting en parkeren.
Externe veiligheid	Voor de ontwikkeling van Doornsteeg is een uitvoerige analyse en beschrijving gemaakt van alle mogelijke effecten vanuit het aspect 'externe veiligheid'. De uitkomst van deze analyse is dat er geen negatieve effecten	Het projecten heeft geen negatieve effecten op het aspect externe veiligheid.
Bedrijvigheid en milieuzonering	In een afzonderlijke paragraaf in de toelichting bij het bestemmingsplan is beschreven dat er in de omgeving van het plangebied verschillende soorten bedrijven aanwezig zijn. Deze bedrijven liggen evenwel op een ruimtelijk aanvaardbare afstand voor het borgen van voldoende veiligheid en rust voor een woonwijk.	Het projecten heeft geen effecten op het aspect bedrijvigheid en milieuzonering.
Niet-gesprongen explosieven	Er is afzonderlijk onderzoek uitgevoerd waaruit is geconcludeerd dat het plangebied als niet verdacht mag worden beschouwd worden. Voor wat betreft het aspect niet gesprengen explosieven is er geen hoger risico dan elders binnen de gemeente.	Het projecten heeft geen effecten op het aspect niet-gesprongen explosieven.

Het woningbouwplan heeft, gelet op voorgaande beschrijving, geen grote nadelige effecten op de leefomgeving. De effecten zijn alleen ter plaatse te verwachten. Deze effecten zijn gezien het gebruik van de gronden aansluitend op het plangebied te verwaarlozen. De kenmerken van het woningbouwplan brengen geen potentieel risico op grote milieueffecten met zich mee en rechtvaardigden zodoende geen m.e.r.-(beoordelings)procedure.

Conclusie

Gelet op de globale toets uit voorgaande paragraaf blijkt dat het uitgesloten is dat er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn.

Er is bestaat geen noodzaak of aanleiding tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure of m.e.r.-beoordeling.